Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto
Vanhempi hallitussihteeri Maija Mela

Lausunto 17.10.2018

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

HE 102/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 muuttamisesta

Ympäristövaikutusten arvioinnista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävien hankkeiden luettelon sisältävä lain liite uudistettaisiin. Direktiivin mukaiseksi ehdotetaan muutettavaksi osa luonnonvarojen ottoa ja käsittelyä koskevista hankkeista, metalliteollisuuden, kemianteollisuuden sekä energian ja aineiden siirtoa koskevat hankkeet sekä osa jätehankkeista. Lisäksi ehdotetaan, että arviointimenettelyn soveltamista selkeytetään bioetanolin ja bioöljyn valmistuksessa sekä uraanin talteenotossa sivutuotantona. Uraanin koetoiminta rajataan koskemaan vain laboratoriossa tai koerikastamossa tapahtuvaa pienimuotoista käsittelyä. Ydinlaitoksia koskevien hankkeiden osalta ehdotetaan terminologian ajantasaistamista. Hankeluetteloon esitetään lisättäväksi kalankasvatus, turkiseläinten pito, toriumin louhinta, talteenotto, rikastaminen ja käsittely sekä Suomen ja Viron kahdenvälisen sopimuksen edellyttämä Suomen ja Viron väliset tunnelit.

Maa- ja metsätalousministeriö on kannattanut ehdotusta hallituksen esitysluonnoksen ollessa lausunnoilla toukokuussa 2018. Liitteeseen esitettyjen muutosten katsotaan selkiyttävän nykyistä tilannetta. Lausuntokierroksen jälkeen esitykseen ei ole tehty muutoksia, jotka koskevat ministeriön hallinnonalaa. Jäljempänä eriteltyinä hankeluettelon ministeriön toimialaa koskevat kohdat.

1) eläinten pito ja kalankasvatus

Kalankasvatuksen osalta maa- ja metsätalousministeriö kannattaa ehdotusta kalankasvatuksen sisällyttämisestä YVA-hankeluetteloon niiden merialueelle sijaitsevien laitosten osalta, joissa lisäkasvu vuodessa on vähintään 1 000 000 kilogrammaa.

Lausunnolla olevan luonnoksen mukaan eläinsuojia on ollut YVA-menettelyssä 7 kpl vuosina 1994-2016. Näistä 3 kpl on ollut turkistarhoja. Nyt ehdotetaan, että turkistarhat, jotka on tarkoitettu vähintään 16 000 siitosnaarasminkille tai -hillerille pentuineen taikka vähintään 7000 siitosnaarasketulle tai -supikoiralle pentuineen, otetaan YVA-hankeluetteloon. Ministeriön käsityksen mukaan edellä mainittujen, aiempia suoritettuja menettelyjä koskevien tietojen valossa ei olisi tarvetta lisätä turkistarhausta hankeluetteloon, mutta koska ehdotetut eläinmäärärajat ovat suhteellisen korkeita, lisäyksestä ei aiheutune käytännössä ongelmia.

3) vesistön rakentaminen ja säännöstely

Ehdotetut muutokset vesistöjen rakentamis- ja säännöstelyhankkeisiin ovat verrattain pieniä ja lähinnä yhdenmukaistavia ympäristövaikutusten arviointidirektiivin kanssa. Uusien vesistöjen rakentamis- ja säännöstelyhankkeiden määrä on oletettavasti jatkossakin pieni, eikä nykyisessä oikeuskäytännössä ole tullut esiin ympäristövaikutusten arvioinnin tarpeeseen tai tarpeettomuuteen liittyviä ongelmia.

10) vesihuolto

Vesihuoltoa ja pohjaveden ottoa tai tekopohjaveden muodostamista koskeviin hankeluettelon osiin ei ole ehdotettu muutoksia, mikä on myös perusteltua sen takia, ettei nykyisessä oikeuskäytännössä ei ole havaittu ongelmia näiden hanketyyppien suhteen.